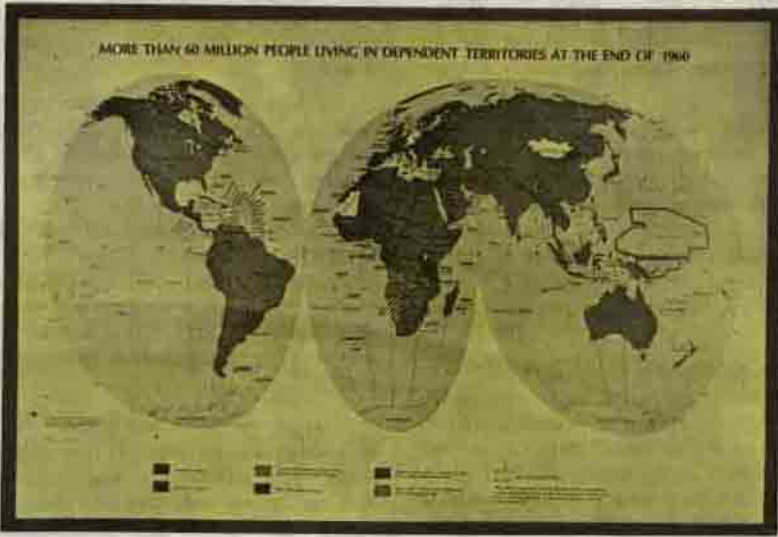

MORE THAN 60 MILLION PEOPLE LIVING IN DEPENDENT TERRITORIES AT THE END OF 1960

Çevremizdekiler :

AZ GELİŞMİŞ VE İYİ BESLENMEYEN ÜLKELER

Dünya nüfusunun yalnız üçte birini oluşturan zengin ülkeler toprak rezervlerinin % 75 ini tüketirler ve dünyanın ham üretimnin % 88'ini, ticaret ve yatırımların % 80'ini, sanayiın % 93'ünü ve bütün araştırmaların % 100 ünü ellerinde tutarlar. (FAO'nun Milletlerarası Besin ve Tarım Örgütü'nün resmi rakamlarına göre). Bu koşullar altında insanların öteki üçte ikisinin az veya çok besinsizlikten yada ekonomik gelişme- mezlikten ıstırap çekmeleri bir sürpriz sayıl- mamalıdır.

Fakat gelişmemişliği ve bunun etkisi altında kalan ülkeleri tam olarak nasıl saptayabiliriz? En basit yöntem dünyanın yıllık brüt üretimini dünyanın nüfusuna bölmek ve nüfus başına düşen ulusal brüt (gayri safi) hasılayı bulmak ve bu katsayının altında kalan her ülkeye gelişme- miş yada az gelişmiş olarak bakmaktan ibarettir. Milletlerarası Kalkınma ve Geliştirme Bankasının istatistiklerine göre gelişmenin başlangıcı olarak yıllık nüfus başına düşen ulusal brüt gelir (milli gayri safi hasıla) 1400 dolar saptanmıştır.

Eğer bu rakam esas kabul edilirse, 1974 yılında dünya durumu şöyle olacaktır :

- Avrupa'daki ülkelerin çoğunluğu gelişmiş ülkelerdir, eşigin altında kalanlar: Arnavutluk, Türkiye, Romanya, Malta, Yugoslavya ve Kıbrıs'tır.
- Afrika'daki ülkelerin, yalnız petrol ihracatçısı olan ikisi dışında hepsi az gelişmiştir. Libya ve Gabon ile Afar ve Issas adındaki Fransız Bölgeleri.
- Asya'da genel olarak Japonya, İsrail, Hongkong, Singapur ve petrol ihracatçısı Emirlikler, Kuveyt, Katar, Bahreйн, Suudi Arabistan ve Brunei (Borneo'nun Kuzeyindeki Sultanlık) dışında hepsi az gelişmişlerdir.
- Amerika'da gelişmişlik eşiginin üstünde olanlar Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Porto Riko, Bahamalar, Trinidad ve Tobago, Arjantin, Bermuda'lar ve Virjin adaları.
- Güney Denizlerinde eşigin üstünde olanlar, Avustralya, Yeni Zelanda, Yeni Kaledonya, Guam ve Fransız Polonezyası. Toplam olarak az gelişmiş ülkeler 132 yi bulmaktadır, nüfusları 2 milyardır. (Dünya Bankası tarafından incelenmiş ülke sayısı ise 189 DIR8: Az gelişmiş ülkeler arasında 29'u özellikle ye-

teneksiz ve çok fakir sayılmaktadır. Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan listede şu esas kriter esas alınmıştır: Nüfus başına yılda 100 dolardan aşağı bir gelire sahip olmak, 15 yıldan fazla bir zamanda okuma-yazma bilenlerin sayısının nüfusun % 20'nden az ve sanayi üretiminin yıllık brüt gelirin % 10'undan aşağı olması.

Bu ülkelerden 18'i Afrika'dadır: Burundi, Dahomey, Yukarı Volta, Mali, Nijer, Uganda, Tanzania, Botswana, Malawi, Çad, Lesotho, Rwanda, Somali, Habeşistan, Gine, Sudan, Bambiya ve Merkezi Afrika Cumhuriyeti dokuz tanesi de Asyada'dır. Afganistan, Butan, Laos, Madiv Adaları, Nepal, Sikkim, iki Yemen ve Bengladeş, biri Amerika'da, Haiti, ötekide Güney Denizlerinde Samoa'dır.

Petrol fiyatlarında 1974 ve 1975 te birbiri arkasına yapılan petrol zammı yüzünden Birleşmiş Milletler durumları çok kötü olan 42 ülkeyi gösteren yeni bir liste hazırlamıştır.

Bu ülkelerin çoğunluğu (27) Afrika'da bulunmaktadır: (Kamerun, Merkezi Afrika Cumhuriyeti, Çad, Dahomeg, Habeşistan, Ghana, Gine, Fildişi kıyıları, Kenya, Lesotho, Madagaskar, Mali, Maritanya, Nijer, Rwanda, Snegal, Sierra Levne, Somali, Sudan, Tanzanya, Yukarı Volta ve 1975 ten beride Burundi, cap Vert, Mısır, Gine, risso, mozambik, uganda. Öteki on tanesi Asyada'dır. Bengladeş, Kamboçya, Hindistan,

Laos, Pakistan, Sri Lanka, iki Yemen ve 1975 ten beri Afganistan ve Birmanya); dört tanesi de amerika'dadır (Guyan, Salvador, Haiti ve Honduras). Sonuncusuda 1975 te bu listeye giren Okyanus'daki (Batı Samoa'dır).

Bir ülkenin az gelişmişliğinin nüfusunun beslenmesi üzerine dramatik bir şekilde yansıdığı bir gerçektir. Bir kişinin ihtiyacı olan en az besin miktarı günde 2.500 kalori olarak tahmin edilmektedir ki, bunun da kritik tabanı günde 2.000 kalori'dir.

FAO'nun en yeni istatistiklerine göre, az gelişmiş ülkelerde yaşayan insanlar 1972-1974 ten beri bu kritik kalori/gün değerinden bile uzak kalmışlardır. Onların sayısı son üç yılda 50 milyon artmıştır. Öte yandan FAO her yıl doğrudan doğruya veya dolaylı olarak yeter derecede besin bulamamak yüzünden 15 milyon insanın öldüğünü tahmin etmektedir.

Tarım Reformu ve kırsal bölgelerin geliştirilmesi ile ilgili konferansın yayınladığı bir rapora göre, gereği gibi dağıldıkları takdirde, besin ham maddeleri pek fazla olmamakla beraber yine de tüm dünya nüfusunun besin ihtiyaçlarına cevap verecek niceliktedir. Tabii artık pazarlarda müşteri bulamayan tonlarca karnabaharın v.b. besin maddelerinin çöp tenekelerine atılmaması gerekir.

SCIENCE ET VIE'den

DOĞA BİLİM DERGİSİ YAYIN DEĞİŞİKLİĞİ YAPIYOR

Aralık 1976'dan beri TÜBİTAK tarafından çıkarılmakta olan *Doğa Bilim Dergisi*, Türk bilim Adamlarının çalışmalarını kısa sürede yayımlayarak, ilgili bilim adamları arasındaki iletişimi sağlamak amacıyla aşağıdaki türden yazıları kabul etmektedir.

(i) **Araştırma Makalesi:** Orjinal bir araştırmayı bulgu ve sonuçlarıyla yansıtan makaleler,

(ii) **Derleme Yazıları:** Yeterli sayıda bilimsel makaleyi tarayarak, konuyu bugünkü bilgi seviyesinde özetleyen, değerlendirme yapan, bulguları karşılaştıran yazılar.

(iii) **Kısa bildiri:** Kendi çalışmasını zaman kaybetmeden bildiren, yada DOĞA'da yayınlamış bir eser hakkında kısa tartışma yazıları.

Doğa Bilim Dergisi Ocak 1980'den başlayarak aşağıdaki seriler halinde ve sıklıkta yayınlanacaktır.

Doğa Bilim Dergisi; Temel Bilimler. Seri A, Nisan, Ağustos, Aralık.

Doğa Bilim Dergisi; Mühendislik/Çevre Araştırma. Seri B, Mart, Temmuz, Kasım.

Doğa Bilim Dergisi; Tıp. Seri C, Şubat, Haziran, Ekim.

Doğa Bilim Dergisi; Veterinerlik ve Hayvancılık/Tarım ve Ormancılık. Seri D, Ocak, Mayıs, Eylül.

Doğa Bilim Dergisi; Bilim Adamı Yetiştirme, Seri E, Aralık.

A, B, C, D serileri için tek sayısı 35. — TL., yıllık abonesi, Türkiye ve Kıbrıs'ta 100 TL., E serisi için 50 TL.'dir. Abone ve dergi ile ilgili her türlü yazı, *Doğa Bilim Dergisi* Atatürk Bulvarı, No. 221, Kavaklıdere-ANKARA adresine gönderilmelidir. Tel: 26 27 70. Ödemeli ve pul karşılığında işlem yapılmamaktadır. Bu nedenle her türlü isteklerin karşılığı yalnız Posta Çeki No. 10 16 21 ile Kurum'a gönderilmelidir.